

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Insertiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Bucurie și recunoștință

Un eveniment deosebit în viața Bisericii Ortodoxe Române, precum și a celorlalte culte din Patria noastră, a avut loc joi, 29 februarie 1968.

În această zi, Domnul Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, a primit, la Palatul Consiliului de Stat, în audiență de prezentare pe șefii cultelor din țara noastră.

Biserica Ortodoxă Română a fost reprezentată prin P. F. Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropoliți Iustin al Moldovei și Sucevei, Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei, Nicolae al Banatului, precum și P. S. Episcopi vicari patriarhali Antim și Visarion.

Cu acest prilej au luat cuvîntul P. F. Patriarh Justinian, Excelențele lor Marton Aron, Episcopul romano-catolic de Alba-Iulia, Papp Ladislau, Episcopul reformat al Oradiei, precum și Domnii Hermann Binder, vicarul Episcopiei evanghelice C. A. din Sibiu, și Moses Rosen, șeful rabin al cultului mozaic.

Adresîndu-se D-lui Nicolae Ceaușescu, Prea Fericitul nostru Patriarh Justinian a spus printre altele:

„Exprimîndu-ne bucuria și recunoștința noastră profundă pentru prilejul fericit ce ni l-ați acordat de a fi primiți la Consiliul de Stat, noi, reprezentanții Sf. Sinod, ai clerului și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, împreună cu conducătorii și reprezentanții cultelor religioase din țară, îndeplinim o cuvenită și prea plăcută datorie de a ne prezenta astăzi Domniei Voastre în calitate de Președinte al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, demnitate cu care ați fost investit nu de mult prin dragostea și prețuirea unanimă a poporului nostru“.

Făcînd aluzie la cele cinci decenii de viață ale D-lui Nicolae Ceaușescu — vîrstă la care „energia se unește cu înțelepciunea, avîntul innoitor se leagă cu tradiția sănătoasă a strămoșilor“ — P. F. Patriarh Justinian a continuat: „Conduși de aceleași sentimente și de aceleași încredințări care însușeșc întreg poporul nostru, Vă rugăm să ne îngăduiți, Domnule Președinte al Consiliului de Stat, să Vă prezentăm în numele nostru, în numele ierarhilor, slujitorilor și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, cele mai calde felicitări pentru marea răspundere și vrednicie cu care V-a cinstit poporul nostru“.

„Folosim de asemenea această fericită ocazie, pentru ca în numele nostru și al credincioșilor Bisericii noastre, să Vă asigurăm de devotamentul și de tot sprijinul, cu care sîntem datori, pentru bunul mers al Statului, pentru prosperitatea și bunăstarea materială și spirituală a poporului. Convingerile și îndeplinirea datoriilor noastre patriotice, ca cetățeni ai Statului, sînt întărite și de sentimentele noastre religioase, ca sentimente sacre, care ne obligă în conștiință la

respect, supunere și slujire a Statului, poporului și conducătorilor lui“.

„Nu vom precupeți nimic — a spus în încheiere P. F. Patriarh Justinian — pentru a sluji cu toată credincioșia și cu tot elanul marile năzuinți ale poporului, pentru fericirea lui, pentru înflorirea patriei, pentru zidirea noii vieți de progres și dreptate socială, pentru pacea și cooperarea dintre toți oamenii și dintre toate popoarele.

Integrîndu-ne întru totul efortului colectiv, împreună cu conducerea de Stat și cu tot poporul, vom lucra în așa fel ca și noi, atît pe plan intern, cît și pe plan extern, să afirmăm și să sprijinim prestigiul deosebit de care se bucură patria noastră și cu toți să-l ridicăm cît mai sus“.

Ceilalți reprezentanți ai cultelor au dat expresie devotamentului față de patria noastră, față de Conducătorii ei, față de cauza propășirii poporului și a păcii în lume.

A luat apoi cuvîntul Dl. Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, care, mulțumind vorbitorilor, a spus printre altele:

„Consider că nu există îndatorire mai înaltă decît aceea de a sluji neabătut interesele poporului, de a face ca România socialistă să devină mai prosperă, mai puternică, cu drepturi egale și suverane în rîndul națiunilor lumii.

Cetățenii patriei s-au convins că, în politica sa, Statul nostru se călăuzește de interesele supreme ale națiunii noastre, ale păcii și progresului în lume — și tocmai de aceea întregul popor, fără deosebire de naționalitate sau de credință religioasă, muncește cu însușeșire pentru îndeplinirea programului de dezvoltare economică și culturală a țării“.

„Socialismul a adus împlinirea aspirațiilor celor mai înalte ale tuturor celor ce muncesc din patria noastră, a asigurat și asigură egalitate deplină în drepturi tuturor cetățenilor, indiferent de naționalitate și credință religioasă — fii egali ai mării noastre familii — Republica Socialistă România“.

Continuînd, Dl. Nicolae Ceaușescu a adăugat: „Noi apreciem contribuția cultelor, a dv., conducătorii acestora, la opera de zidire a României noi, simțămîntele pe care le-ați exprimat față de politica internă și externă promovată de partidul și statul nostru, față de măsurile întreprinse pentru progresul și prosperitatea patriei, ca și pentru apărarea cauzei păcii și colaborării între popoare.

Fără îndoială că prin activitatea dv., pusă în slujba intereselor supreme ale patriei și poporului, puteți contribui, alături de toți factorii Statului nostru, la promovarea acestei politici atît în țară cît și în străinătate“.

În încheierea cuvîntului său, Dl. Nicolae Ceaușescu a spus: „Noi am dori — și ne exprimăm convingerea — că dv., ca și pînă acum, veți sus-

ține această activitate politică atît în țară cît și în relațiile pe care le aveți cu alte culte din străinătate.

Avem convingerea că prin munca unită a tuturor cetățenilor patriei noastre, români, maghiari, germani, de alte naționalități — indiferent de credințe religioase și concepții filozofice — vor fi îndeplinite mărețele țeluri ce ni le-am propus, națiunea noastră liberă și independentă va păși mai departe pe calea bunăstării și fericirii întregului nostru popor“.

În timpul întrevederii au mai luat cuvîntul I. P. S. Iustin Moisescu, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, precum și alți reprezentanți de culte, exprimînd cu toții mulțumiri călduroase Consiliului de Stat și guvernului țării, pentru drepturile de care se bucură Cultele în Republica Socialistă România, subliniînd, de asemenea, sentimentele de respect și de aprobare unanimă cu care este primită politica externă a Statului nostru și asigurînd, totodată, pe Domnul Președinte al Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, că toate cultele vor milita alături de întregul popor pentru îndeplinirea acestei politici, consacrată colaborării între popoare, securității europene și apărării păcii în lume.

Ca participant la această audiență de prezentare de la Consiliul de Stat, și urmînd obiceiul introdus în Catedrala noastră mitropolitană din Sibiu, Duminică, 3 martie a.c., după Sf. Liturghie, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae a vorbit credincioșilor, înformîndu-i despre problemele bisericesti și patriotice mai importante din ultimul timp, insistînd cu deosebire asupra evenimentului care a format obiectul prezentelor noastre rînduri.

Cu prilejul acestei audiențe la Președintele Consiliului de Stat — a spus printre altele I. P. S. Sa — Dl. Nicolae Ceaușescu a arătat o înaltă prețuire contribuției pe care Biserica Ortodoxă precum și celelalte culte o aduc la propășirea vieții celei noi din Patria noastră socialistă.

Această înaltă apreciere a participării credincioșilor și slujitorilor cultelor la lucrarea de înălțare a Patriei, pe care o desfășoară cu toată înțelepciunea Conducătorii noștri de Stat, ne îndatorează pe toți ca și de acum înainte, cu puteri sporite și însușeșire mereu proaspătă, să fim gata să dăm Patriei toată capacitatea noastră de muncă și creație pentru continua ei înflorire.

Mai presus de toate — a încheiat Inaltul nostru Arhipăstor — se cuvine să afirmăm unitatea noastră națională și solidaritatea de nezdruccinat cu conducătorii Patriei noastre, care se străduiesc permanent să ridice țara și poporul nostru pe noi și noi culmi de propășire, spre binele nostru al tuturor și al păcii în lume.

Simbolul Credinței

ARTICOLUL AL DOISPREZECELEA

„Și viața veacului ce va să fie. Amin!”

Despre viața de apoi, Mîntuitorul ne-a învățat în repetate rînduri prin multe pilde și asemănări. Să ne reamintim vreo cîteva.

„După cum se adună neghina și se arde în foc, așa va fi și sfîrșitul veacului” (Matei 13, 40). Acum va zice Împăratul către cei din dreapta: „Veniți binecuvîntații Tatălui meu și moșteniți împărăția gătită vouă de la facerea lumii; iar celor din stînga: Duceți-vă de la mine, în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și slujitorilor lui” (Matei 25).

Așadar după judecata de obște, cea generală, Dumnezeu desparte pe cei ce i-au ascultat și au urmat cuvintele Lui, de cei ce au fost doar credincioși cu inimile, iar cu faptele ba.

Ce se întîmplă cu cei din împărăția vieții veșnice? Rămîn trup și suflet? Da. Ca în ziua judecării. Dar trupul nu mai moare, nu se mai descompune, căci nu mai este un trup din carne, ci unul duhovnicesc. „Trupul stricăcios” se preface în „trup nestrucăcios”, în „trup duhovnicesc” (I Cor. 15, 41—44), „ca al îngerilor din ceruri” (Matei 22, 30), și așa vor dăinui în veacul veacului, bucurîndu-se de faptul de a vedea pururea fața lui Dumnezeu și de a înțelege și gusta armonia supremei fericiri, ca rod al iubirii creștinești. Aceasta e viața de veci despre care ne învață Crezul în ultimul său articol.

Să însemnăm acum și cîteva din cuvintele Sfintei Scripturi care ne învață despre aceasta.

„Iubiților, zice Sf. Ap. Ioan Evanghelistul, acum noi sintem copiii lui Dumnezeu, dar încă nu ni s-a descoperit ce vom fi; știu însă, că atunci, cînd se va arăta, vom fi asemenea lui pentru că îl vom vedea cum este. Și tot omul care are această nădejde se curăță pe sine, precum curat este el” (I Ioan 3, 2—3). „Eu socotesc — scrie Sf. Apostol Pavel celor din Roma, că suferințele vremelnice nu prețuiesc nimic față de slava care are să se descopere pentru noi” (Romani 8, 8).

„Ferice de cei ce păzesc poruncile lui, ca să aibă drept la pomul vieții” (Apoc. 22, 14).

Ferice deci, de cei ce trăiesc cu rîvnă și dragoste învățăturile creștinești ale Bisericii noastre, căci ei se vor împărtăși de „viața veacului ce va să fie” Amin!

*

La capătul acestui șir de articole ne dăm seama, că Simbolul Credinței niceo-constantinopolitan. Crezul sau Credeul cum îi mai zicem, rezumă într-adevăr învățăturile cele mîntuitoare ale Domnului, că fiecare cuvînt din simbol e luat din Sfînta Scriptură și Sf. Tradiție, că poartă într-nsul ca într-un simbul comori de adevăr veșnic: că sfințele sinoade ecumenice călăuzite de Domnul prin Duhul Sfînt au luat și au dat credincioșilor daruri luminoase scoase din vistieria Bisericii, din lada ei de zestre primită de la Mîntuitorul. Noi am spus, desigur, foarte puțin din cele descoperite nouă de Domnul și rezumate așa de scurt în cele 12 articole de credință ale Crezului.

Articolele 1 pînă la 8 adună într-un mănunchi tot ce trebuie să știe un creștin despre unicul Dumnezeu în trei fețe: Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt; că a doua Față, care este de mai înainte de toți vecii ca Fiul al lui Dumnezeu, s-a născut sub timp, ca Fiul al Omului, adică s-a unit firea dumnezeiască cu firea omenească spre a ne mîntui pe noi din robia păcatului; că a treia Față — Duhul Sfînt, dătătorul de viață și făcător al vieții celei noi, adică al sfințirii noastre și al mîntuirii noastre, este cel ce a pus adevărul veșnic în gura proorocilor și profeților. Partea cuprinsă între articolele 1 și 8 ne îndreaptă privirea spre cer, spre Sfințenia Absolută. Articolele 9 pînă la 12 ne pun în față învățătura despre cele referitoare la viața creștinului pe pămînt, care să ne poarte pașii spre casa de oaspeți în grija căreia ne-a dat Domnul să ne învețe și să ne cerceteze și vindece ranele și neputințele noastre prin harul Duhului Sfînt, lucrare de mîntuire ce ni se dă prin mijlocirea celor șapte Sfinte Taine și așa ne pregătește fără încetare pentru a fi vrednici de înviere și de viața veacului ce va să fie!

Și pentru ce ni s-a dăruit această icoană minunată a credinței noastre creștinești dreptmăritoare? Ni s-a dat, ca adîncînd înțelesul să ne putem pune în raportul cel mai fericitor cu Făcătorul nostru, raport sau legătură, care aduce cu sine cea pace sufletească, cea liniște lăuntrică

Vechiul Testament, factor de educație morală a credincioșilor

Vechiul Testament își are geniul său original. Prin prinosul gîndului și îndemnul spre mai bine el s-a făcut prezent în nevoile morale ale credincioșilor. Pentru a deprinde anumite moravuri și forme de viață care desăvîrșesc personalitatea credincioșilor, Vechiul Testament e un factor de servire publică în calitatea lui de îndrumător spre cea plină în care se cuprind toate unitar și desăvîrșit.

Indată după alcătuire, Sfînta Scriptură a Vechiului Testament flutură în gîndirea acelor care luptau cu mijloace religioase pentru ca ce e profan și pămîntesc să se modeleze după ceea ce este ceresc și sfînt.

Pentru cei dinții creștini, din epoca patristică și din cea a veacurilor următoare apoi, Vechiul Testament devenise carte de căpătii. Învățătura creștină se poate studia dependent de Vechiul Testament. Nu e vorba atît de o țesătură de influență ci de o prezență a Vechiului Testament, prin produsele sale spirituale. Acest rol spiritual l-a menținut Vechiul Testament. Credincioșii Bisericii păstrează un viu contact cu antichitatea biblică, prin acele valori care-l ancorează pe om într-o realitate transcendentă. Este mai ușor să înțelegi concepția creștină despre viață dacă ținem seamă de rolul avut de Vechiul Testament în pregătirea ei. Recunoaștem în unii din factorii hotărîtori ai ideilor creștine multe influențe provenite din antichitatea biblică. Istoria Bisericii începe cu Vechiul Testament, după cum gîndirea filozofică și științifică modernă își trage originea din vechile cugetări ale celor de demult.

Noul Testament este o prelungire firească a celui Vechi. Dacă un necunoscător al Bibliei ar citi nepreocupat numai Noul Testament s-ar întreba nedumerit: bine, dar partea premergătoare unde-i? Dacă invers, ar începe cu Vechiul Testament și ar continua apoi cu citirea Noului, va recunoaște o legătură organică între Testamente. Ambele le-ar crede dintr-o bucată cum rădăcina și trunchiul formează copacul. Nu se poate presupune Noul fără Vechiul, după cum nu s-ar putea închipui vale fără deal.

Din scrierile Vechiului Testament se inspira Mîntuitorul cînd voia să convingă pe discipolii Săi că în Vechiul Testament există adevăruri veșnice. El se declară pe sine Inceputul și Sfîrșitul, vorbește despre creare, despre potop, pieirea Sodomei, Rugul aprins, semnul lui Iona, despre Moise și Solomon și despre cei insuflați de Duhul Sfînt.

Scrierile Sf. Apostol Pavel abundă în referiri la Vechiul Testament, prin care justifică literal, alegoric sau tipic mersul istoric al creștinismului.

Sf. Petru susține că ceea ce s-a vorbit prin profeți e glasul lui Dumnezeu. Realizarea dumnezeiescului plan are o cauzalitate istorică: „Ceea ce s-a plinit s-a zis mai înainte de Duhul”, citim la F. Ap. 1, 16. Cu alte cuvinte Vechiul Testament este lampa așezată în trecutul omenirii ca să lumineze calea credincioșilor spre Acela care învață că omul e perfectibil, că „energia umană e menită să se exteriorizeze numai în bine, adevăr și frumos”.

Sfinții Părinți învață că avem destule motive de morală pentru a prețui paginile Bibliei vechi.

Buni cunoscători ai realității, ctitorii așezămintelor noastre bisericesti merg pe urmele acestora.

Bisericele și mănăstirile românești sînt împodobite cu motive pe care ctitorii evlavioși le-au ales c-o prevedere deosebită din sf. cărți ale Vechiului Testament. Din *Iov* cînd e vorba de un protest al conștiinței umane, că adevărurile mari și veșnice rămîn simple izvoare de prin-

ce ne face să gustăm încă în viața de pe pămînt bucuria vieții celei veșnice, ferindu-ne de păcat.

„Ce folos, frații mei, de va zice cineva că are credință, dar fapte nu are? Poate oare credința aceasta să-l mîntuiască? Fiți făcătorii cuvîntului nu numai ascultătorii lui. Credința fără fapte moartă este” — ne lămurește Sf. Iacob (2, 14—17). Tocmai pentru a nu fi numai creștini cu numele, Biserica ne-a pus înainte ochilor, a inimii și a cugetului Simbolul credinței niceo-constantinopolitan, ca să-l rostim zilnic și la toate slujbele, poruncindu-ne să nu schimbăm nici un cuvînt din el, nici să adăugăm sau să lăsăm afară vreunul.

Dăm deci mărire lui Dumnezeu că ne-a ajutat să ducem lucrul nostru pînă la capăt.

Gh. Maior

cipii neaplicate în relațiile dintre oameni. Strigatul concentrat în vorbe: „fie-vă milă de mine, fie-vă milă, o fraților” e glasul de strigare al celor pentru care zorile dreptății încă n-au răsărit. Din *Cîntarea Cîntărilor*, care combate superficialitatea vieții și aduce mai multă omenie și devotament, mai multă virtute în relațiile dintre oameni, din Decalog, cînd precizează ideea de progres în iubirea față de oameni.

Dacă *Cîntarea Cîntărilor* scoate la iveală valoarea și puterea universală a iubirii, cartea *Proverbelor* a strîns o mulțime de observații și chiar o experiență personală bogată pentru a se vedea „ce este bine pentru fiii omului să facă sub cer în curgerea zilelor vieții lor”. Scopul cărților didactice ale Vechiului Testament este de a antrena democratismul umanității, extinderea orizontului cultural și a celorlalte valori care înfrumusețează pe om, că valoare are omul prin însușirile spiritului, tăria voinții, puterea de a munci, claritatea judecării, delicatețea sentimentelor.

Profeții afirmă principii înalte despre viață. *Isaia* este un strigăt de alarmă împotriva superstițiilor, a idolatriei, a afacerismului, a minciunii și a furtişagului. *Ieremia* dă exemple de înaltă curătenie omenească: „iubiți dreptatea și umblați pe cărările ei, vestiți pacea și trăiți în pace ca să aveți viață și noroc”. Celor șovini și egoiști le dă sfat și povață, iar pe cei buni îi întărește în convingerea că vor dobîndi drepturi pe care lumea veche le refuzase omului.

Marile genii s-au inspirat cu plăcere și din atmosfera de puritate a Vechiului Testament. Inspirațiile lui *Sebastian Bach* nu le putem închipui fără Vechiul Testament. *Händel* are oratoriile: *Iosif în Egipt*, *Iona*, *Samson*, *Debora*, *Iefta*, *Susana*, *Saul*, *Solomon*. *Haydn* Creațiunea, *Beethoven* „Cerurile spun”. Opera muzicală a lui *Gh. Dima* e adîncă și religioasă, cîntările sale funebre și liturgice pentru cor sînt scoase din același izvor.

Gavriil Muzicescu își dezvoltă activitatea sa în strînsă legătură cu Cartea Psalmilor. *Maestrul Sabin Drăgoi* a întrebunțat pentru coruri mixte texte din psalmi, precum: „Lăudați pe Domnul”, „Strigat-am către Domnul în strîmtoarea mea”, iar pe note a pus *Isaia 6, 8; Ps. 50, 16* ș. a.

Pentru valoarea lui educativă Vechiul Testament este reprodus în artă. *Rafael* rămîne un artist extraordinar prin sufletul pe care-l pune în pictarea scenelor sale: *Binecuvîntarea lui Noe*, *Avraam*, *Visul lui Iacob*, *Regina din Saba*.

Michel Angelo își păstrează nemurirea istorică prin lucrările: *Crearea lumii*, *Crearea omului*, *Căderea*, *Potopul*, *Moise*, *Isaia*, *Ieremia*.

Cel mai reușit curcubeu s-a alcătuit pe baza cap. VIII din *Geneză*, de către *Rubens*.

Rembrandt trăiește pas cu pas emoțiile scenelor vechi testamentare: cînd i se naște o fiică pictează închinarea magilor, după ce a avut durerea s-o piardă pictează jertfa lui *Avraam*. *Lucrarea sa Plecarea îngerului de la Tovie* este importantă nu pentru lumina care dă o perspectivă modelului, ci pentru înaltele satisfacții sufletești care se desprind din meșteșugul olandezului. *Bătrînul Tovie* este în tabloul acesta un erou al virtuții. *Holbein* cel tînăr (sec. XVI) este totdeauna instructiv. Din sculptura sa *Adam* și moartea se desprind două adevăruri: elogiul înțelepciunii și nimicnicia vieții pămîntești.

Nicolae Grigorescu a pictat atîția profeți că era destul de familiarizat cu Vechiul Testament. „Luptam ca Iacob cu îngerul ca să izbutesc”, zicea marele artist. El a întrebunțat culori de calitate, fiindcă zicea: „E păcat să zugrăvești chipuri de profeți cu boieli proaste”.

Cea mai des tipărită carte la români a fost *Psaltirea*. Ea a fost deacurmezișul multor secole singura noastră lectură.

Astfel chiar șirul bibliografiei biblice îl deschide o *Psaltire*, *Psaltirea scheiană*.

Psaltirea a fost cartea care a inspirat mai mult pe cîntătorii vechi. Mitropolitul poet *Dosoftei* a lucrat „5 ani foarte cu osîrdie” pentru a trimite în lume *psaltirea* stihuită.

Lunga osteneală a mitropolitului cînturar e justificată deplin, căci dintre cărțile atît de feburite ale Vechiului Testament nici una nu e care să se poată potrivi, pentru nevoile, pentru durerile, pentru bucuriile și pentru nădejțile fiecărui, ca psalmii. „În cele 150 de mărturisiri

(Continuare în pag. 4)

Cadru nou — perspective noi

Instituirea și punerea în funcțiune — ca urmare a hotărârii din februarie a Marii Adunări Naționale — a noului cadru organizatoric-teritorial al țării noastre constituie o etapă de seamă în procesul de plină transformare calitativă a statului nostru. Ele sînt de o deosebită importanță pentru progresul țării, întrucît deschid perspectivele unei dezvoltări neconținute și multilaterale.

Decurgînd din ansamblul de măsuri stabilite de Conferința Națională în vederea perfecționării continue a formelor și metodelor de organizare și conducere a activității economice și sociale, ampla acțiune de sistematizare și de structurare armonioasă și judicioasă a teritoriului țării noastre are o însemnătate deosebită în viața societății noastre socialiste: prin ea toate elementele constitutive ale organismului teritorial al întregii noastre țări sînt puse în condițiile necesare unei dezvoltări unitare și armonioase, ea deschizînd largi perspective de progres economic și social-cultural.

În stadiul actual al înfăptuirii treptate a operei de desăvîrșire a construcției socialiste, perfecționarea organizării administrativ-teritoriale răspunde unei cerințe majore, ea asigurînd desfășurarea în bune condițiuni a acestei opere, a ridicării neîncetate a bunăstării poporului. Ca atare, ea constituie o nouă și grăitoare dovadă a grijii deosebite pe care înalta ocîrmuire de stat o poartă pentru propășirea și fericirea poporului.

Principiile care stau la baza noului cadru organizatoric-teritorial al țării noastre sînt rodul firesc al concluziilor desprinse din experiența bogată a anilor de construire a vieții cele noi din țara noastră, precum și unele deficiențe constatate în funcționarea vechii noastre structuri administrativ-teritoriale. Aceste principii sînt expresia grăitoare a spiritului științific și înnoitor, a gândirii vii și creatoare a înaltei noastre ocîrmuirii de stat, care se concretizează în elaborarea unei politici bazate pe cunoașterea corepunzătoare a realităților țării, a cerințelor vieții, a legilor ce diriguiesc dezvoltarea socială.

Înlăturînd diferite fenomene de paralelism, de suprapuneri, de dispersare nerațională a forțelor, noua fizionomie a structurii administrativ-teritoriale — în trepte succesive de mărime și complexitate, articulate pe județe — oferă cadrul cel mai propice pentru largă desfășurare a tuturor forțelor și capacităților creatoare ale poporului nostru, pentru creșterea inițiativei și responsabilității organelor locale, pentru mai buna valorificare a potențialului uman și material al tuturor orașelor și comunelor.

Urmărind ridicarea nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii, noul cadru de organizare administrativ-teritorială a României cuprinde 39 de județe. Acest cadru corespunde întru totul intereselor generale ale societății noastre, precum și cerințelor concrete ale dezvoltării multilaterale a țării, tinzînd spre desăvîrșirea construcției socialiste, spre urcarea pe trepte noi de civilizație și de cultură.

În cadrul noii împărțiri administrativ-teritoriale a țării, fiecare județ este astfel constituit încît reprezintă o unitate teritorială complexă din punct de vedere economic și social-cultural, care este echilibrată ca suprafață, ca număr de locuitori și ca potențial economic. Ca atare, județul este capabil să asigure valorificarea la un nivel superior a resurselor materiale și umane de pe întreg cuprinsul țării.

Superioritatea noului cadru organizatoric-teritorial este evidentă. Ea constă în faptul că — pornind de la tradițiile istorice locale, de la actualul nivel de dezvoltare economică, de la relațiile stabilite în anii construcției socialiste — noul cadru asigură posibilități largi de progres în toate ramurile vieții economice și sociale.

Este de remarcat — ca deosebit de important — și faptul că noua structură administrativ-teritorială asigură aplicarea mai rodnică a principiului centralismului democratic, apropierea conducerii centrale de unitățile de bază prin înlăturarea verigilor inutile. Prin aceasta creează condiții favorabile pentru ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a întregii activități a organelor locale.

Constînd din unități grupate în funcție de particularitățile geografice, economice, demografice și de tradiție cu scopul de a face cu putință

valorificarea unitară, rațională și deplină a resurselor materiale și umane respective, noul cadru administrativ-teritorial va permite extinderea și diversificarea producției materiale, ridicarea gradului de ocupare a forței de muncă, creșterea nivelului de deservire și — implicit — acela al dotării teritoriului respectiv cu întreaga gamă necesară a înzestrărilor obștești.

Pe lângă aceasta, prin procesul de repartizare armonioasă a forțelor de producție pe teritoriul respectiv, se asigură concentrări optime ale forțelor de muncă și o dezvoltare continuă a potențialului său economic și social-cultural.

Noua structură administrativ-teritorială creează, totodată, condițiile cele mai favorabile pentru desfășurarea unui avînt și mai susținut al vieții culturale în toate județele, inclusiv în acelea unde o parte a populației este alcătuită din naționalități conlocuitoare, cărora le oferă un cadru propice pentru creșterea activității literare și artistice de creație în limba maternă.

După cum s-a subliniat cu drept cuvînt din partea celor competenți, instituirea unor mai bune forme de organizare administrativ-teritoriale nu reprezintă un scop în sine și nici nu constituie totul pentru asigurarea bunului mers în circuitul vieții noastre contemporane. Ca a-

tare, ele nu asigură — prin ele însele — succesul dorit. Factorul decisiv, care le dă viață și care asigură propășirea vieții în făgașul lor, este omul. Acesta este chemat ca — folosind cadrul favorabil care a fost creat — să asigure — prin conștiinciozitatea și hărnicia lui — îmbunătățirea calitativă a muncii creatoare ce se desfășoară în sinul acestor noi tipare de viață.

De aceea, principalul lucru ce se impune în fața acestui cadru nou, care deschide perspective noi de dezvoltare, este ca toți cei ce lucrează în cadrul lor să acționeze, cu răspundere, cu inițiativă și operativitate, însușiți de spiritul unei dăruiri neprecupețite pentru neconținuta dezvoltare multilaterală a patriei.

În condițiile perfecționării structurii administrativ-teritoriale, crește nu numai răspunderea personală a cadrelor de conducere, ci și răspunderea fiecărui cetățean. De aceea, se cuvine să nu uităm că înalta ocîrmuire de stat „cere tuturor să servească cu credință interesele patriei, ale poporului“. De asemenea că „... nu există îndatorire mai înaltă decît aceea de a sluji neabătut interesele poporului, de a face ca România socialistă să devină mai prosperă, mai puternică, cu drepturi egale și suverane în rîndul națiunilor lumii“.

Să dăruim totul pentru propășirea și înflorirea Patriei noastre! ...

C. S.

Miron Costin

(1633 — 1968)

Intr-o mică piață în plin centru al orașului Roman, nu departe de frumoasa intrare la Sf. Episcopie a Romanului și Hușilor, o statuie modestă marchează locul unde, în 1691, cădea jertfă, răpus de securea călăului din porunca lui Constantin Cantemir, unul dintre marii noștri cronicari: bătrînul, învățatul și iubitorul de țară Miron Costin. El cădea victimă a rivalităților familiilor boierești din aceea vreme, deasupra acestei rivalități însă situîndu-se lupta lui de a dezrobi țara de sub jugul otoman, dragostea lui fierbinte de plaiurile noastre strămoșești. Această dragoste vibrează puternic în toate scrierile sale și ea este exprimată uneori direct în cuvinte ca acestea: „Dacă zeițele din fablele grecești ar fi aflat despre aceste ținuturi, ar fi venit desigur aci din Olimpul lor. Peste tot cîmpii mănoase, pășuni întinse; care alte pămînturi din lume se pot asemăna cu acestea?“.

Dragostea de „țară cu cîmpii pline de flori, asemenea raiului“, cum tot el spune, ca și de poporul din care făcea parte se desprinde grăitor și din motivele care l-au determinat să pună mîna pe pană și să scrie, căci „a lăsa nescris, cu mare ocară înfundat neamul acesta de o seamă de scriitori, ieste inimii durere“. „Scriitorii“ la care M. Costin face aici aluzie sînt unii istorici străini, ba și unii autohtoni de teapa lui Simion Dascălul, care, din neștiință, vînturau unele legende injurioase la adresa poporului nostru, împotriva cărora înțeleptul cronicar ia o categorică atitudine. Căci nu „ieste sağă a scrie ocară vecinică unui neam, că scrisoarea ieste un lucru vecinic. Cînd ocarăsc într-o zi pe cineva, ieste greu a răbda; dar în veci?“. Drept aceea, cărturarul cronicar are deplina conștiință a responsabilității scrisului său, atît față de adevărul istoric cît și față de viitorime. „Eu voi da seama de ale mele, cite scriu“ — ca să folosim chiar cuvintele sale.

Miron Costin are deosebitul merit de a fi demonstrat științificește originea latină a poporului nostru și, ca urmare firească a acestui lucru, unitatea întregului popor, cu toată împărțirea, în acel timp, din punct de vedere politic în mai multe provincii. El este primul nostru istoric, care scrie o carte despre istoria poporului român și anume: „De neamul moldovenilor, din ce țară au venit strămoșii lor“, lucrare de-o vibrantă simțire patriotică, în care bătrînul cronicar mărturisește: „Biruii-au gîndul să mă apucu de această trudă, să scot lumii la vedere felul neamului din ce izvor și semînție sîntu lăcuiorii țării noastre, Moldovei și Țării Românești și românii din țările ungurești“.

Lucrări de mare valoare rămîn și „Letopisețul Țării Moldovei de la Aaron Vodă încoace de unde este părăsit de Ureche vornicul din Țara de Giosu“, „Cronica Țării Moldovei și Munteniei“ sau „Cronica polonă“ și „Poema polonă“,

ultimele două în limba poloneză, pe care o cunoștea foarte bine.

Merit important are Miron Costin și în demonstrarea calităților limbii române, la afirmarea ei ca instrument sau mijloc de cultură egal celorlalte limbi literare europene. „Nu poftesc — mărturisește patriotul cronicar — vreo laudă dintr-această puțină osteneală, ci mai mult să se vadă că să poate și în limba noastră a fi acest feliu de scrisoare ce se cheamă stihuri. Și nu numai aceasta, ce, și alte dascălii și învățături ar putea fi pe limba românească“.

M. Costin se referă în această mărturisire cu deosebire la poemul său „Viața lumii“, creație de seamă a începuturilor poeziei noastre culte, din care reținem ultimele versuri:

Ia aminte dară, o, oame, cine ești pe lume,
Ca o spumă plutitoare râmii fără nume.
Una fapta, ce-ți rămîne, buna, te lățește,
În ceriu cu fericire în veci te mărește.

Rezultă din acest fragment că binele este singura valoare care nu se pierde și care ne însoțește pretutindeni, fericindu-ne nu numai aici ci și-n veșnicie.

Notăm în continuare și alte frumoase și ziditoare cugetări morale și considerații istorice desprinse din lucrările înțeleptului nostru scriitor.

— Banii răscoale împărățiile și mare cetății le surpă, cum să zice cu un cuvînt leșesc: Sula de aur zidul străpunge.

— După scîrnave fapte, scîrnave morți vin.

— Nu întotdeauna adevărul are nevoie de vorbire aleasă, el se mulțumește cu cea mai simplă povestire.

— O! nesățioasă hirea domnilor spre lățire și avuție oarbă. Pre cît să mai adauge pre aîta rihnește. Poftile a domnilor și a împăraților n-au hotar. Avînd mult, cum n-ari avea nemica le pare. Avînd domnie, cinste și mai mari și mai late țări poftesc.

— Pentru aceia au dat Dumnezeu să aibă împărății, craii, domnii, cîrmuitoarii țărilor, să aibă svecnici pe lângă sine, cu care vorbind o treabă, să frămînte cu vorova lucrul care este mai spre îndemină. Iară ce fac domnii singuri den gîndurile sale sau den șoapte, rar lucru iesă la folos, că încă în lume om n-au născut pînă acum ca acela să nu-i trebuiască voroava cu svat.

Sînt constatări din vitregia vremurilor pe care le trăia.

Incheiem cu cîteva versuri din „Stihuri împotriva zavistiei“, în care invidiosul, defăimătorul semenului este schițat într-o fidelă imagine:

Vacul tău n-are pace, zavisnice oame,
Colțul tău, plin de venin, piere tot de foame,
Să muște pe cineva pururea rîvnește,
În ce chip ar ocări, pururea păzește.

Am înseilat aceste cîteva rînduri ca un modest omagiu adus amîntirii patriotului cronicar, diplomat și literat care a fost Miron Costin, de la a cărui naștere se împlinesc în acest an 335 de ani.

Gh. P.

Despre Biserică

Biserica este așezământul sfânt, întemeiat de Mîntuitorul nostru Iisus Hristos spre sfințirea și mîntuirea credincioșilor. Din ea fac parte toți cei uniți prin aceeași credință dreaptă în Hristos și care se împărtășesc din aceleași Sfinte Taine, cler și popor deopotrivă. Ea cuprinde de asemenea pe sfinții îngeri și pe toți dreptii adormiți în Domnul.

Iisus Hristos a întemeiat Biserica Sa pe Cruce (Fapt. Ap. 20, 28) și a făcut-o văzută la praznicul Cincizecimii sau Rusalii, cînd a trimis pe Duhul Sfînt, în chip de limbi de foc asupra Apostolilor, care prin propovăduirea lor au organizat prima obște de credincioși (Fapt. Ap. 1, 8; 2, 41). Capul Bisericii creștine este Iisus Hristos, iar Biserica este trupul Lui, precum ne învață Sf. Ap. Pavel: „Și pe el l-a dat cap Bisericii, mai presus de toate, care este trupul lui” (Efes. 1, 22—23).

În calitatea Lui de cap al Bisericii, Hristos conduce Biserica, iar Duhul Sfînt ca „Domnul de viață făcător” o însuflețește. Asemenea Mîntuitorului, cel în două firi, Biserica are două înfățișări: una văzută, care e omenirea și alta nevăzută, care e lucrarea Sf. Duh, sau dumnezeiescul har, izvorul vieții, lucrării și unității ei. Sf. Ap. Pavel scrie Efesenilor: „Nevoiți-vă a păzi unirea Duhului întru legătura păcii. Un trup și un duh, precum și chemați sînteți într-o nădejde a chemării voastre” (Ef. 4, 3—4). Iar Fer. Augustin spune: „Ceea ce este sufletul pentru trupul omului, aceasta este Duhul Sfînt pentru trupul lui Hristos”, care este Biserica. Sf. Duh lucrează în toată Biserica, ceea ce lucrează sufletul în toate mădulele unui singur trup.

Credincioșii ajung membrii ai Bisericii prin harul Sf. Taine, îndeosebi prin Sf. Botez și prin Împărtășanie. Prin Sf. Botez noi ajungem mădulele ale Bisericii, murind și înviind în chip tainic cu Hristos. Prin Sf. Împărtășanie ne facem purtători de Hristos, înzestrați cu puteri duhovnicești pentru drumul desăvîșirii. Mîntuitorul zice: „Cel ce mîncă trupul meu și bea sîngele meu, întru mine petrece și eu întru el” (Ioan 6, 56).

Mîntuitorul a lăsat ca Biserica să-i continue lucrarea de mîntuire prin cele trei puteri sau slujiri ale Sale pe pămînt: *învățătoarească, arhierască și împărătească*. Puterea de a învăța a fost dată Bisericii prin porunca Mîntuitorului: „Mergînd învățați toate neamurile” (Matei 28, 19). Puterea arhierască sau sfințitoare a fost dată de Mîntuitorul Bisericii prin Apostoli, cărora le spune la prima întîlnire după înviere: „Luați Duh Sfînt; cărora le veți ierta păcatele, se vor ierta lor și cărora le veți ținea, vor fi ținute” (Ioan 20, 22—23). Puterea sfințitoare se revărsa în Biserică prin ierarhia, care și are începutul de la Sf. Apostoli (I Tim. 3, 1—16). Miezul puterii sfințitoare a Bisericii se află în aducerea Jertfei Euharistice, în care Mîntuitorul însuși, ca Arhieru, se aduce jertfă fără de sînge și îndeamnă pe ucenici: „Aceasta să faceți întru pomenirea mea” (Luca 22, 19). Prin puterea sfințitoare se săvîrșesc Sf. Taine, începînd cu Botezul, pe care Mîntuitorul îl așează deodată cu slujirea învățătoarească (Matei 28, 19).

Puterea împărătească sau de conducere a fost dată Bisericii de Mîntuitorul prin Sf. Apostoli, cu cuvintele: „Cel ce vă ascultă pe voi, pe mine mă ascultă și cel ce se leapădă de voi, de mine se leapădă” (Luca 10, 16) și: „Precum m-a trimis pe mine Tatăl, și eu vă trimit pe voi” (Ioan 20, 21).

Biserica este alcătuită din obștea văzută a credincioșilor, dar și din toți creștinii adormiți în adevărata credință. Cei dinții se numesc *Biserica luptătoare*, iar cea de a doua *Biserica biruitoare*. Cea dinții luptă încă cu păcatul, cu răul în general, înfruntîndu-l sub toate formele și se află pe drum, pe cînd cealaltă e biruitoare, a ajuns în patria ei și membrii ei au căpătat premiul luptei, „cununile mării” (II Tim. 4, 8). Amîndouă aceste Biserici alcătuiesc același Trup al lui Hristos. Ele sînt legate prin legătura dragostei; iar legătura dragostei se arată printr-un neîncetat schimb de bunuri duhovnicești, de o parte și de alta, adică rugăciunile celor vii pentru cei morți și mijlocirea celor adormiți pentru cei ce sînt încă în această viață.

Membrii Bisericii luptătoare sînt toți cei ce au intrat în ea prin Sf. Botez, păstrează neștirbite învățăturile statornicite ale Sf. Soboare, cuprinse ca într-un mănunchi în Crez, străduindu-se să le împlinescă. Membrii Bisericii biruitoare sînt dreptii și îngerii.

Unii însă susțin că numai dreptii, nu și păcătoșii, fac parte din Biserica luptătoare ceea ce

este greșit, căci Mîntuitorul printr-o seamă de pilde, ca aceea a neghinei (Matei 13, 24—39), a năvodului (Matei 13, 47—48), a ospățului (Matei 22, 2—11), a celor zece fecioare (Matei 25, 1—13) și în parabola cu oaia cea rătăcită (Matei 18, 12) — ne-a învățat că și păcătoșii fac parte din Biserică. Mîntuitorul arată chiar o grijă deosebită pentru cei ce greșesc dar pe care vrea să-i vindece: „N-au trebuință cei sănătoși de doctor, ci cei bolnavi” (Matei 9, 12). Păcătoșii ocupă și ei loc în Biserica Lui. Despărțirea dreptilor de păcătoși se va face la judecata viitoare, cînd în împărăția cea veșnică a lui Dumnezeu vor intra numai cei ce au făcut cele bune pe pămînt.

Ca creștini ai Bisericii Ortodoxe, cea una, sfîntă, sobornicească și apostolească, să ne străduim a-i cunoaște cît mai bine învățăturile, a crede cu tărie în ele și a le respecta cu sfințenie, împlinindu-le zi de zi, lucrînd toate cele ce sînt ale dragostei și păcii între oameni.

N. Terchilă

Gînduri la Sfintele Evanghelii

Duminica lăsatului de carne — a Înfricoșatei Judecări

Evanghelia: Matei 25, 31—46; Apostolul: I Cor. 8, 8—9.

COMUNITATE ȘI MINTUIRE

„Dacă mîncarea smîntește pe fratele meu, nu voi mîncea în veac carne, ca să nu smîntesc pe fratele meu” (I Cor. 8, 13).

Mîntuirea adusă de Domnul nostru Iisus Hristos și predicată în lume de către Sfinții Apostoli, nu se dobîndește de unul singur, ci în legătura vieții sociale, în care e prins fiecare ins, din naștere. Aceasta se arată, atît în evanghelia, cît și în apostolul zilei de azi.

În apostol problema e pusă în legătură cu libertatea de a mînce „din cele jertfite idolilor” (I Cor. 8, 7). fapt despre care Sf. Pavel spune: „Că nici de vom mîncea nu cîștigăm, nici de vom mîncea nu păgubim” (Ibid. 8).

Aceasta privind cugetul și cunoștința personală. În legătura socială, însă, lucrurile se schimbă. Căci: „Dacă mîncarea smîntește pe fratele meu — care nu are cunoștința și cugetul meu — nu voi mîncea în veac carne, ca să nu smîntesc pe fratele meu”.

Prin această îndrumare, a ceea ce nu trebuie să fac, în raportul cu fratele meu, Apostolul definește două lucruri: *aspectul social al păcatului și libertatea insului, prins în legătura socială*.

Dar dacă apostolul aduce această condiționare negativă a mîntuirii în societate: *ce nu trebuie să fac*, sfînta evanghelie de azi arată condiționarea ei pozitivă: *ce trebuie să fac*, prin cuvintele: „Căci am flămînzit și mi-ați dat de mîncat; am însetat și mi-ați dat de-am băut, străin am fost și m-ați primit; gol am fost și m-ați îmbrăcat; bolnav am fost și m-ați cercetat; în temniță am fost și ați venit la mine” (Matei 25, 35—36).

Față de această condiționare nu există nici o scuză și nici un răspuns, pentru creștin (Ibid. 45), ea este hotărîtoare în mîntuire. Cei ce n-o urmează vor fi trimiși, cu cei de-a stînga, „în muncă veșnică”, iar cei care o urmează vor avea parte, cu „dreptii”, de: „viața veșnică”.

Duminica lăsatului de brînză — a Izgonirii lui Adam din Rai

Evanghelia: Matei 6, 14—21; Apostolul: Rom. 13, 11—14

PORUNCA VREMII

„Acum este ceasul să ne trezim din somn!” (Rom. 13, 11).

În aceste cuvinte, cetite în apostolul de azi, se arată o altă condiționare a faptei creștinului: „porunca vremii”, adică ce trebuie să facă acum, pentru mîntuirea sa și a societății din care face parte.

Rostit de Sfîntul Apostol Pavel atunci, cînd scria creștinilor din Roma, adus în prezent, acest „acum” s-ar putea continua astfel:

Acum, cînd o mare „noapte” a istoriei se pare că „a trecut, iar ziua s-a apropiat” (Rom. 13, 12), e porunca supremă pentru creștin, să se trezească „din somn”, și să lapede „lucrurile întunericului” (Ibid.), care sînt păcatele de tot felul: ura și propagarea ei în lume; gîndurile de răzbunare și de război; întrebuițarea armelor ucigătoare de om și distrugătoare de cultură și civilizație.

Acum e vremea să se îmbrace în „armele luminii” (Ibid.), pe care le arată sfînta evanghelie de azi: *iertarea*, pentru iertarea cea mare a lui

Vechiul Testament factor de educație morală a credincioșilor

(Urmare din pag. 2)

de rugăciuni, de imnuri, de tînguiuri, se află tot sufletul omenesc în întoarcerea lui asupra lui însuși și în avîntul plin de sfilă și de temere către puteri mai mari decît dînsul”.

Prin concepția despre viață inspirată Psaltirii, și în general din Vechiul Testament, omul își aduce aminte că aparține lui Dumnezeu și numai în rîndul al doilea pămîntului. Versul mioritic:

„Pe-un picior de plai
Pe-o gură de rai”

mai păstrează o nostalgică amintire a raiului pe care-l pierdusem. Multe motive biblice se găsesc în graiul românesc. Cu totul sub influența Vechiului Testament se zice: „S-a lepădat ca Adam de rai”, „De cînd cu moș Adam”, „nimeni nu-i profet în țara lui”, „a fi sub lege”, „tata Noe”, „țap ispășitor”, „a-și pune cenușa pe cap”, „Domnul a dat, Domnul a luat”, „A căuta cui de la corabia lui Noe”, „E un Matusalem, gol cu sufletul, cum Adam gol fu cu trupul”, „babilonie”, „s-a vîndut pe un blid de linte”.

Nu e de mirat că dragostea față de Vechiul Testament a împins catolicismul pînă la ieșirea de pe linia tradiției, cînd declarară doctoral că scrierile necanonice trebuie înscrise în catalogul celor de Dumnezeu inspirate.

De Vechiul Testament Luther s-a despărțit numai cu 8 zile înainte de moarte. Psaltirea o purta mereu în buzunarul hainei, convins să ea e Biblia în miniatură și că acolo vei da de adevăratul: „Cunoaște-te pe tine însuși”.

În lumina anglicanismului Vechiul Testament face o progresivă pregătire spre desăvîșirea insului, prin acela pe care-l profețește. Pentru popularizarea Vechiului Testament, prin tipar, Biserica britanică are un merit deosebit. Pînă azi a tipărit Vechiul Testament, întreg sau părți din Vechiul Testament, în peste 1000 de limbi. Numai în 1936 a tipărit 11.686.131 de Biblii întregi sau părți din Vechiul Testament.

Ar fi trebuit să spun de la început că se vorbește așa de mult de influența profeților Isaia și Ezechiel asupra poetului Virgiliu în descrierea minunatului prunc născut din misterioasa Virgo și-n zugrăvirea epocii de aur a omenirii viitoare și că Vechiul Testament intrînd în lumina cărturarilor evrei a produs Talmudul, intrînd în mîna beduinilor a produs Coranul.

Monoteismul exprimat în fraza: „La ilaha illa Allahu” = nu este Dumnezeu afară de Dumnezeu, este luat din Vechiul Testament. Asemenea postul, rugăciunile, milostenia. Nici iadul nu lipsește Coranului dar el nu pare să fie așa de grozav ca iadul Vechiului Testament. Răsplata făgăduită celor credincioși e raiul, un fel de grădină plăcută și frumoasă la vedere, ca-n povestirile celor 1001 de nopți. Coranul se pune bucuros în legătură cu Adam cel neascultător, cu Avraam prietenul lui Dumnezeu, cu Moise „profet de frunte”. Cunoaște istoria lui Noe, Ismail, Isac, Iosif, Iacob, Ilie, Solomon, David, Elisei, Iona, Daniel și alți profeți, ca și pe Iov, „un om prea bun și căințos”, pe Maria „cea aleasă între femeile lumii” și pe Iisus „fiul fecioarei”.

E permis deci a constata că Vechiul Testament a influențat cultura credincioșilor, pentru că Vechiul Testament nu se înscrie numai printre capodoperile mari ale spiritualității, ci este un fragment din iubirea care caută să ridice pe om prin cultură la adevărata lui valoare.

N. Neaga

Dumnezeu; postul, însemnînd, în deosebi: depărtarea gîndului și a faptei de la orice „fapte de rușine” (Rom. 13, 13), morală și socială; bucuria vieții triumfătoare: *nădejdea răsplătirii*, „la arătare” (Matei 6, 18), pentru toți cei care au înțeles *porunca Lui*, care rămîne mereu: *porunca vremii*.

Acum, cînd pe firul anului bisericesc se deschid larg: „ușile pocăinții” drumul postului — e un moment suprem, în care creștinul e dator să se reculegă și să-și dea seama, că rostul său prezent, în lume, este: îmbrățișarea și însușirea efortului general spre bine, spre frumos, spre tot ceea ce este mare și înălțător, spre pacea, după care însetează și se trudesce toate popoarele pămîntului.

Aceasta înseamnă: înțelegerea poruncii vremii (Rom. 13, 11); umblarea ca la lumina zilei (Ibid. 13); și îmbrăcarea „întru Domnul nostru Iisus Hristos” (Ibid. 14).

Pr. Zosim Oancea